

Tjänsteutlåtande
Administration och juridik

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2020-11-24
Diarienummer: KS 2019/0183

Svar på motion nr 13/2019 från Michael Solander (MP) - Riktlinjer för stimulerande utemiljöer för barn och unga

Sammanfattning

Motion nr 13/2019 från Michael Solander (MP) – Stimulerande utemiljöer för barn och unga, har remitterats till Förskole- och grundskolenämnden i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen. Motionen lyfter fram vikten av rörelse och lek för barn och unga och yrkar på en inventering av utemiljöer vid förskolor och skolor samt framtagande av lokala riktlinjer som vägledning vid ny- och ombyggnation inom dessa verksamheter. Kommunstyrelsens förvaltning konstaterar att de åtgärder som motionen yrkar på pågår eller planeras inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 13/2019 anses besvarad, med hänvisning till pågående och planerade åtgärder inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Bakgrund

Motion nr 13/2019 väcktes i Kommunfullmäktige 2019 06 16 KF § 6:20 och remitterades till Förskole- och grundskolenämnden i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen. I motionen framhålls vikten av rörelse för barn unga, inte minst utomhus, för psykiskt och fysiskt välbefinnande, utveckling och skolresultat. Motionären yrkar på

- en inventering av utemiljöer vid kommunens samtliga skolor och förskolor.
- att riktlinjer och mål för skolor och förskolors gårdar och närmiljöer tas fram utifrån denna inventering och Boverkets allmänna råd (2015:1).

-att dessa riktlinjer och mål fungerar som vägledande vid ny- om- och tillbyggnad av skolor och förskolor.

Förvaltningens slutsatser

Rörelse och lek är viktigt för en positiv allmän utveckling hos barn och unga och ökad måluppfyllelse skolan, vilket även framhålls i läroplan för förskola och grundskola.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har vidtalats av utbildningsförvaltningen inför deras yttrande och informerar om att förvaltningen planerar att hösten 2020 påbörja ett arbete med att ta fram riktlinjer för utemiljön vid skolor och förskolor. Man kommer att ge råd kring såväl areal som kvalitet ("lekvärde"). Riktlinjerna ska fungera som stöd i planarbetet och möjliggöra en snabbare process kring etablering av nya skolor och förskolor samt att också ge stöd för arbetet med att bli länets bästa skolkommun. Om resurserna medger kommer man också att inventera befintliga grundskolors och förskolors utemiljöer för att kunna följa upp en utveckling över tid.

Både kommunala och fristående huvudmän lyder under samma statliga bestämmelser till exempel Plan och bygglagen och Boverkets allmänna råd med tillämpning av lagstiftningen som reglerar frågor om byggnation vid förskolor och grundskolor. I dessa styrdokument ställs tydliga krav på bland annat friytor vid berörda verksamheter, vilket bör minska risken för att ytor för lek och utevistelse kommer i konflikt med andra behov vid nybyggnation.

Sammantaget anser förvaltningen att motionen pekar på ett viktigt område vid såväl befintliga enheter som vid nybyggnation. Samtidigt konstaterar förvaltningen att de projekt som planeras inom samhällsbyggnadsförvaltningen tillgodoser de förslag som framställs i motionen och att motionen därmed ska anses besvarad.

Tidigare beredning

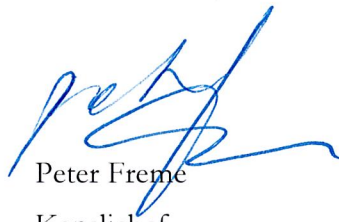
Förskole- och grundskolenämnden 2020-11-17.

Bilagor

1. Motion nr 13/2019 av Michael Solander (MP)- Stimulerande utemiljöer för barn och unga
2. Protokoll Förskole- och grundskolenämnden 2020-11-17 § 8:12

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

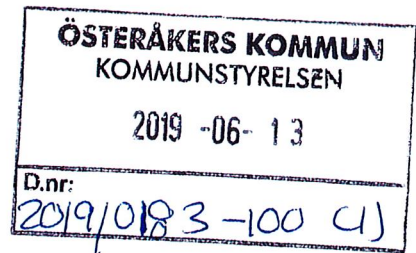
Peter Fremé
Kanslichef

Sara Salminen
Nämndsekreterare

nr 13/2019

**miljöpartiet
de gröna**

Åkersberga 2019-06-07

Motion till Kommunfullmäktige

Riktlinjer för stimulerande utemiljöer för barn och unga

Det är sedan länge känt att det är bra för hälsan att röra på sig. Att tidigt skapa vanor med mycket rörelse, inte minst utomhus, är en bra investering för ett framtida fysiskt och psykiskt välbefinnande. Forskning visar även att tillgång till naturmark med varierad vegetation och topografi har en positiv inverkan på barns lek och därmed deras utveckling och skolresultat. Att bedriva pedagogisk verksamhet i utomhusmiljöer kan även förstärka inläringen och utgöra ett komplement till undervisningen i klassrummet för alla skolans ämnen.

Betydelsen av friytor för barns och ungas lek, lärande och hälsa lyfts fram i Boverkets rapport Gör plats för barn och unga! – En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö (rapport 2015:8). Denna rapport visar vidare på hur goda utemiljöer vid skola och förskola kan åstadkommas och utvecklas genom fysisk planering, utformning och förvaltning och ligger även till grund för Boverkets allmänna råd (2015:1) om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet.

Just nu pågår en omfattande exploatering och förtätning av Österåker. Med höga markpriser är även risken stor att etablering av friytor för lek och utevistelse står i konflikt med andra behov vid nybyggnation. Tillräckligt stora friytor av god kvalitet riskeras även när skolor och förskolor byggs ut för att ta emot ett ökat antal barn. Dessa utemiljöer blir därmed de som barn har störst chans att utnyttja i sin vardag.

Vi anser att det finns ett stort behov av att ta fram lokala riktlinjer och mål för att på allvar kunna värna och utveckla trygga, säkra, stimulerande och nära utemiljöer.

Mot bakgrund av vad som ovan framförts yrkar Miljöpartiet de Gröna :

- att en inventering av utemiljöer vid kommunens samtliga skolor och förskolor snarast genomförs – i samråd med de berörda.
- att det, med denna inventering som grund samt med utgångspunkt från Boverkets allmänna råd, tas fram lokala riktlinjer och mål för skolor och förskolors gårdar och närmiljöer med avseende på deras storlek, utformning, tillgänglighet och säkerhet så att de kan användas till lek, rekreation samt fysisk och pedagogisk aktivitet.
- att dessa riktlinjer och mål ska fungera vägledande både vid ny-, om- och tillbyggnad av skolor och förskolor, samt

Michael Solander (MP)

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and lines, positioned to the right of the name Michael Solander (MP).

FGN § 8:12

Dnr. FGN 2019/0312

Svar på motion nr 13 2019- Riktlinjer för stimulerande utemiljöer för barn och unga från Michael Solander (MP)

Förskole- och grundskolenämndens beslut

Förskole- och grundskolenämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 13/2019 - Riktlinjer för stimulerande utemiljöer för barn och unga, anses besvarad, med hänvisning till pågående och planerade åtgärder inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Sammanfattning

Motion 13/2019 – stimulerande utemiljöer för barn och unga, har remitterats till Förskole- och grundskolenämnden i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen. Motionen lyfter fram vikten av rörelse och lek för barn och unga och yrkar på en inventering av utemiljöer vid förskolor och skolor samt framtagande av lokala riktlinjer som vägledning vid ny- och ombyggnation inom dessa verksamheter. Förskole- och grundskolenämnden konstaterar i sitt yttrande att de åtgärder som motionen yrkar på pågår eller planeras inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande 2020-10-13.

Förslag till beslut

Hampe Klein (M) yrkar bifall till utbildningsförvaltningens beslutsförslag innebärande Motion nr 13/2019 - Riktlinjer för stimulerande utemiljöer för barn och unga, anses besvarad, med hänvisning till pågående och planerade åtgärder inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Michael Solander (MP), Ingela Westerlund (S), Mauricio Contreras (V), Peter Nummert (RP) och Leif Haag (SD) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Förskole- och grundskolenämnden beslutar enligt Hampe Kleins (M) yrkande eller enligt Michael Solanders (MP) yrkande och finner att Förskole- och grundskolenämnden beslutar enligt Hampe Kleins (M) yrkande.

Expedieras

-Kommunstyrelsen
-Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Omröstningslista

**Förskole- och grundskolenämnden i Österåkers kommun
(mandatperiod 2019 - 2022)**

FGN 8:12 2020/0312, Svar på motion nr 13/2019 – Riktlinjer för stimulerande utemiljöer för barn och unga av Michael Solander (MP)

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	Annika Lööf			X		
M	Peter Rönnlund		Peter B.	X		
M	Christer Rydén		Karin F.	X		
L	Kerstin Lidman, 1:e vice ordf.			X		
L	Karina Liedberg			X		
C	Pontus Löfstrand			X		
KD	Kerstin Sundberg			X		
S	Ingela Westerlund, 2:e vice ordf.				X	
S	Gunilla Niss				X	
RP	Peter Nummert				X	
SD	Leif Haag				X	
V	Mauricio Contreras				X	
MP	Mikael Solander				X	
M	Hampe Klein, ordförande			X		
	Ersättare					
M	Peter Bramstedt					
M	Karin Fredman					
L	Julia Linder					
C						
KD	Birgitta Holm					
S	Carl- Henrik Lekman					
S	Johan Dagerhamn					
SD	Ulrika Hillgren					
	Resultat			8	6	

